

N:o 186.

Af Herr Pehr Pehrsson, från Stockholms län: Angående anställande af förökadt antal veterinärläkare m. m.

Redan länge har behovet af tillgång på tillräckligt antal veterinärläkare inom riket varit känt. Vid 1830 års riksdag anslog ock Rikets Ständer ett, ehuru obetydligt, arvode till en veterinärläkare inom hvarje län. Detta arvode har dock sedermera något ökats; men antalet har icke på långt när medgifvit att fylla det erforderliga behovet. Vid derefter följande riksdagar hafva ofta enskilda motioner blifvit väckta om förökadt antal, men af en eller annan orsak icke ledt till något resultat. Sedan likväl landtbruket med dertill hörande kreatursskötsel inom vårt land gjort tillfredsställande framsteg och visat, särdeles under de sednare åren, att Sverige kunnat exportera icke allenast spanmål utan äfven husdjur och deras afkastning, har behovet af veterinärer ytterligare stegrats. Detta behof gjorde sig omsider gällande vid 1863 års riksdag, då Rikets Ständer i underdånig skrifvelse af den 28 Februari anhöllo, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета ett fullständigt förslag till veterinär-väsendets förbättrande, hvilket förtjenstfulla förslag, afgifvet den 24 Maj 1865, inkom till Riksdagen samma år. Dock medhamns då ej mera än beviljandet af de föreslagna medlen till Veterinär-institutets utvidgning och förbättrade undervisningsmedel; och lemnades komiterades förslag om husdjursvårdens förbättrande inom länen oafgjordt. Vid de riksdagar, som sedan den tiden förflutit, har frågan aldrig förekommit.

Vid de flesta landsting hafva äfven framställningar skett om ökad tillgång på veterinärer, men i de flesta fall lemnats oafgjorda under afvaktan på hvad Riksdagen möjligen komme att göra vid behandlingen af det ofvannämnda förslaget. På det att ej samma skäl till uppskof hädanefter måtte uppstå inom landstingen, dristar jag mig härmed vördsammast föreslå, att Riksdagen nu behagade till slutlig pröfning företaga och afgöra den sednare delen af komiterades förslag eller om veterinärväsendets ordnande inom de särskilda länen. Dock utbeder jag mig få fästa Riksdagens upp-

märksamhet på den omständigheten att i förslaget blifvit bestämdt, att *kommunen*, som hos sig erhåller djurläkare anställd, bör till densammas aflönande bidraga med minst lika mycket, som af Staten beviljas, enligt min åsigt bör sålunda förändras, att Riksdagen bör öfverlemna de blifvande anslagen till landstingens disposition, för att genom deras försorg utlemnas till djurläkarne, placerade å de platser inom länen, som af landstingen pröfvas ändamålsenligast, och bör det belopp, som komiterade föreslagit skola utgå från vederbörande kommun, i stället godtgöras af landstingsmedlen, för att derigenom sätta landstingen i tillfälle att disponera öfver tillgångarne och anställa djurläkare på de platser, man af honom kan beräkna största nyttan. Erfarenheten har nemligen visat, att många kommuner dels ännu icke inse nyttan af djurläkare, ehuru husdjursskötselnumera kan anses såsom en af rikets hufvudnäringar, dels spekulera på att ändå få nytta af densamma, om andra kommuner kunna förmås att sammanskjuta den erforderliga summan, dels ock att ej sällan intriger göra sig gällande af inflytelserikare personer, för att få stationen på en plats, der djurläkaren lättare kan tjena det enskilda intresset än det allmänna. Ett annat väsendtligt skäl för öfverlemmandet af anslaget till landstinget är att utdebiteringen kan ske likformigare och således icke så betungande för en eller annan kommun samt med mindre utdebiterings- och uppbördskostnad, än då det skall ske inom särskilda kommuner, hvartill kommer den fördelen, att djurläkaren kan på ett ställe uppbära hela lönen.

Hvad särskildt Stockholms län angår, inom hvilket jag eger närmare kännedom om förhållandena, tillåter jag mig fästa Riksdagens uppmärksamhet på, att komiterade väl riktigt uppgifvit, att sex veterinärer der funnos, men af dessa äro tvänne vid Uplands Kongl. Dragonregementes sqvadroner och äro således icke alltid tillgängliga, enär de med regementet eller delar deraf kunna bortkommenderas för längre eller kortare tider, och är dessutom icke bestämdt, att de kunna för framtiden vilja hafva sina bostäder, der de nu äro; dertill kommer, att länets djurläkare är regementshästläkare vid samma regemente; af de öfriga äro tvänne för närvarande antagna af enskilda kommuner, hvilka, om och när anslag till djurläkare inom länet erhållas, hafva stora skäl att begära och erhålla samma förmåner af anslagen, som de öfriga delarne af länet, der inga ännu finnas, och att det således icke kan påräknas att erhålla det af komiterade ansedda behovet af 11 (elfva) djurläkare inom länet, om än anslag lemnas åt 5 (fem) andra.

Af hvad jag sålunda haft äran anföra, anhåller jag slutligen: att den del af förut åberopade komiterades förslag, som afser anställandet af veterinärläkare inom de särskilda länen, nu måtte till slutligt afgörande företagas, med den förändring, att de blifvande anslagen öfverlemnas till landstingens disposition, hvilka torde böra af tillgängliga eller uttaxerade medel bidraga

med det belopp, som i komiterades förslag ansetts böra utgå från kommunen.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Pehr Pehrsson,
från Stockholms län.

N:o 187.

Af Herr Pehr Pehrsson från Stockholms län: Om beviljande af anslag i och för upprensning af Olandsån.

Vid sednaste riksdag väckte jag motion i ett ämne, som då ej lyckades tillvinna sig Riksdagens uppmärksamhet, men enär frågan är af största betydelse för flera kommuner, anser jag mig likväl icke kunna lemna den åt glömskan.

Sedan Rikets Ständer vid 1862—1863 års riksdag beviljat låneunderstöd för gräfning och upprensning af den öfre, eller den ofvanför Walde qvarn belägna delen utaf den genom Stockholms och Upsala län löpande Olandsån, har gräfnings- och rensningsarbetet under de sednare åren pågått. Ehuru arbetet ännu icke är fullbordadt, har det likväl redan för de hemmansegare, som hafva sina egor vid eller i närheten af nedre delen af Olandsån, visat sig vara mindre lugnande och fördelaktigt, ty sedan rensningen och gräfningen företagits, har vattnet i den upprensade delen af ån fått ett hastigare lopp och åstadkommit öfversvämningar på nämnda jordegares åkrar och ängar. Genom dessa öfversvämningar har en icke obetydlig förlust redan tillskyndats desse jordegare, af hvilka ett antal af omkring 40 under 1866 års sommar genom vattenöfversvämning förlorade icke mindre än 1,000 lass hö, och man befarar naturligtvis på goda skäl, att, allt efter som gräfningsarbetet fortgår och slutligen fullbordas, förlusten skall blifva ännu större, så vida man icke genom upprensning af äfven den delen af ån, som ligger nedanför Walde qvarn, kan förekomma öfversvämningar.

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 13 Häft.